

ČVUT

ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

1/4

TISKOVÁ ZPRÁVA

Fakulta stavební ČVUT v Praze | PR a marketing
Thákurova 7, 166 29 Praha 6
V Praze 10. 2. 2022

KONTAKT PRO MÉDIA: MGR. Lidmila Kábrtová
lidmila.kabrtova@fsv.cvut.cz
Tel.: 602 275 716

Rozsáhlá výstava „Vltava – proměny historické krajiny“ na Fakultě stavební ČVUT nabízí unikátní pohled na původní údolí Vltavy před vznikem kaskády přehrad a seznamuje s aspekty změn krajiny a jejího osídlení

Staré mapy, plány, videa, 3D modely oblastí tří největších přehradních nádrží, webová mapová aplikace, historické údolí Vltavy ve virtuální realitě, staré pohlednice a fotografie porovnávající historický stav se současností, více než padesát výstavních panelů a mnoho dalšího. Výstava „Vltava – proměny historické krajiny“ se věnuje úseku od pramene Vltavy až po soutok s Beroučkou a představuje unikátní pohled na vltavské údolí a jeho přetváření především v období devatenáctého a první poloviny dvacátého století. Návštěvníci tu však naleznou i mnohem starší rukopisné mapy, informace o historických povodních sahajících až do středověku, ale také se seznámí s hydrotechnickými stavbami z druhé poloviny dvacátého století nebo zaniklými obcemi. Naprostým unikátem jsou 3D modely oblastí přehradních nádrží Lipno, Orlická a Slapy zobrazující reliéf krajiny tak, jak vypadal před zatopením. Výstava, na níž se podíleli odborníci z Katedry geomatiky a Katedry hydrotechniky Fakulty stavební ČVUT a geografové z Přírodovědecké fakulty UK, probíhá v atriu Fakulty stavební ČVUT v Praze Dejvicích od 8. února do 7. dubna a je zdarma přístupná široké veřejnosti.

Projekt "Vltava – proměny historické krajiny v důsledku povodní, stavby přehrad a změn ve využití území s vazbami na kulturní a společenské aktivity v okolí řeky" se zaměřuje na podobu Vltavy zejména před vytvořením Vltavské kaskády. Jeho součástí je nejen právě probíhající výstava, ale do konce letošního roku se počítá i s vydáním exkluzivní monografie a vytvořením webového portálu, který zpřístupní

ČVUT

ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

2/4

TISKOVÁ ZPRÁVA

širokou řadu archivních materiálů a bude zajímavou pomůckou pro turisty, milovníky historie i badatele.

„Naším cílem je přiblížit Vltavu z různých pohledů – ať z oblasti vodohospodářství, změn krajiny, rekreace, dopravy, historie i mnoha dalších. Zde na výstavě jsme vše doplnili popisem použitých metod tak, abychom návštěvníkům z řad široké veřejnosti ukázali, jak probíhá výzkum i zpracování dat. Vše je přitom popsáno přístupnou formou a návštěvník by si měl odnést především dojem velké šíře témat, která s Vltavou souvisejí,“ vysvětluje prof. Jiří Cajthaml z Katedry geomatiky Fakulty stavební ČVUT v Praze, který celý projekt vede. V jeho rámci vědci například zpracovávají data ze starých topografických map, lokalizují staré fotografie, využívají i archivní filmové záznamy. Důležitá je také práce v terénu. Například v létě odborníci z ČVUT přímo na místě mapovali „Srdce Vltavy“, specifický meandr vltavského koryta u osady Pihlov nedaleko Horní Plané, jenž zmizel v roce 1958 pod hladinou Lipenské přehrad, a potvrdili, že jeho tvar v podobě srdce zůstal dobře zachovaný i čtyřiašedesát let po zatopení lokality.

Velkým lákadlem expozice jsou veliké 3D modely oblastí přehradních nádrží Lipno, Orlík a Slapy, které zobrazují reliéf oblastí tak, jak vypadal před zatopením. *„Současná hladina je na nich představena průhlednou fólií a pod ní lze sledovat, jaké území bylo zasaženo vodou. Vše je doplněno diodami, které je možné rozsvěcet na základě požadavku návštěvníků na ovládacím panelu a zvýraznit tak zajímavá místa,“* vysvětluje prof. Jiří Cajthaml. Kromě modelů vytvořených na Fakultě stavební ČVUT expozici doplňuje i 3D model původní nerealizované přehradní hráze Slapské přehrad, který byl na výstavu zapůjčen z Národního technického muzea. Milovníky historických map pak potěší výřezy různých mapových děl od nejstaršího Altmanova panoramatu z roku 1640 přes rukopisné mapy 18. století až po modernější mapová díla 20. století. Zajímavostí je i podlahový tisk mapy Vltavy z období těsně před výstavbou velkých přehrad. V rámci výstavy je prezentován i fenomén vorařství, který s Vltavou silně souvisí.

Výstava se věnuje i oblasti sociální geografie dané oblasti a dokumentaci zaniklých obcí. *„Zaměřili jsme se zde na vzájemné působení člověka a krajiny, a to zejména*

ČVUT**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE****3/4**

TISKOVÁ ZPRÁVA

na změny využití krajiny a osídlení způsobené výstavbou Vltavské kaskády,“ vysvětluje cíl výzkumu RNDr. Dana Fialová, Ph.D., z týmu Přírodovědecké fakulty UK. Na základě shromážděných dat odborníci vytvořili mapy ukazující rozdílné proměny lokalit v okolí přehrad. *„Zabývali jsme se i fenomény, jakými jsou rekreace, druhé bydlení nebo turismus, a to až do současnosti,*“ dodává RNDr. Dana Fialová, Ph.D.

Příprava podkladů k výstavě znamenala pro vědce velmi náročnou několikaletou práci, a to jak z pohledu sběru informací různého druhu, kdy bylo nutné navštívit řadu archivů, muzeí nebo konkrétních odborníků, tak zpracování získaných materiálů. Jejich zveřejnění ve webové mapové aplikaci je pak výsledkem tisíců hodin zpracování dat v geografických informačních systémech.

Projekt "Vltava – proměny historické krajiny v důsledku povodní, stavby přehrad a změn ve využití území s vazbami na kulturní a společenské aktivity v okolí řeky", číslo: DG18P02OVV037 je řešen v rámci programu NAKI II Ministerstva kultury ČR a probíhá v letech 2018-2022. Výstava „Vltava – proměny historické krajiny“ je přístupná zdarma každý den od 9 do 18 hodin od 8. února do 7. dubna 2022 v atriu Fakulty stavební ČVUT, Thákurova 7, Praha 6 – Dejvice. Součástí výstavy budou i komentované prohlídky.

Více informací na fsv.cvut.cz.

České vysoké učení technické v Praze patří k největším a nejstarším technickým vysokým školám v Evropě. Podle Metodiky 2017+ je nejlepší českou technikou ve skupině hodnocených technických vysokých škol. V současné době má ČVUT osm fakult (stavební, strojní, elektrotechnická, jaderná a fyzikálně inženýrská, architektury, dopravní, biomedicínského inženýrství, informačních technologií). Studuje na něm přes 17 800 studentů. Pro akademický rok 2021/22 nabízí ČVUT svým studentům 227 akreditovaných studijních programů a z toho 94 v cizím jazyce. ČVUT vychovává odborníky v oblasti techniky, vědce a manažery se znalostí cizích jazyků, kteří jsou dynamičtí, flexibilní a dokáží se rychle přizpůsobovat požadavkům trhu. Podle výsledků Metodiky 2017+ bylo ČVUT hodnoceno ve skupině pěti technických vysokých škol a obdrželo nejvyšší hodnocení stupněm A. ČVUT v Praze je v současné době na následujících pozicích podle žebříčku QS World University Rankings, který hodnotil 1673 univerzit po celém světě. V celosvětovém žebříčku QS World University Rankings je ČVUT na 403. místě a na 12. pozici v regionálním hodnocení „Emerging Europe and Central Asia“. V rámci hodnocení pro „Engineering – Civil and Structural“ je ČVUT mezi 151. – 200. místem, v oblasti „Engineering – Mechanical“ na 201. – 250. místě, u „Engineering – Electrical“ na 201. až 250.

ČVUT

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

4/4

TISKOVÁ ZPRÁVA

pozici. V oblasti „Physics and Astronomy“ na 201. až 250. místě, „Natural Sciences“ jsou na 254. příčce. V oblasti „Computer Science and Information Systems“ je na 201. – 250. místě, v oblasti „Material Sciences“ na 301. až 350. místě, v oblasti „Mathematics“ na 351. až 400. místě a v oblasti „Engineering and Technology“ je ČVUT na 221. místě. Více na www.cvut.cz.